

רשומות

הצעות חוק

ה כ נ ס ת

21 ביולי 2004

51

ג' באב התשס"ד

עמוד

162	הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 92) (דרכי מינוי עובדים בכירים), התשס"ד-2004
163	הצעת חוק איסור קבלת תרומות מחוץ לישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ד-2004
166	הצעת חוק הדגל והסמל (המנון המדינה), התשס"ד-2004
167	הצעת חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות (מס' 37) (מינוי אזרחי כראש מועצה ממונה), התשס"ד-2004
167	הצעת חוק אנשי צבא דרום לבנון ומשפחותיהם, התשס"ד-2004

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת:

**הצעת חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 92) (דרכי מינוי עובדים בכירים),
התשס"ד – 2004***

1. תיקון סעיף 167 בפקודת העיריות¹ (להלן – הפקודה), בסעיף 167 –
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "מפקח-תברואה, רופא" יבוא "יועץ משפטי, מנהל מחלקת החינוך" ובסופו יבוא "על ידי ועדת מכרזים למינוי עובדים בכירים, כאמור בסעיף 169ב";
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) לענין מינוי מנהל כללי כאמור בסעיף קטן (א) יקראו את סעיף קטן (א) כך: במקום "המועצה רשאית" יבוא "ראש העיריה" ובמקום "מינוי נושאי משרה כאמור בסעיף קטן זה ייעשה בדרך של מכרז פומבי" יבוא "מינוי המנהל הכללי יהיה בדרך של אישור ועדת מכרזים למינוי עובדים בכירים, כמשמעותה בסעיף 169ב, כי המועמד להיות מנהל כללי כשיר ומתאים לתפקיד".
2. בסעיף 169א לפקודה –
- (א) בסעיף קטן (א), במקום "מינתה המועצה" יבוא "מינה ראש העיריה", במקום "167 (א)" יבוא "167(א)" והסיפה החל במילים "הוראה זו" – תימחק.
- (ב) בסעיף קטן (ב), המילים "ולא מונה מזכיר לפי הוראות סעיף 169" – יימחקו.
3. אחרי סעיף 169א לפקודה יבוא:
- "ועדת מכרזים למינוי עובדים בכירים
- (1) ראש העיריה, או נציגו מקרב סגניו, אשר ישמש כיושב ראש ועדת מכרזים למינוי עובדים בכירים;

ד ב ר י ה ס ב ר

המינויים הבכירים. בניגוד לשאר המשרות, המנהל הכללי הוא משרת אמון של ראש העיריה, ולכן מינויו יהיה נתון לשיקול דעתו. עם זאת, על מנת להבטיח כי לתפקיד הבכיר ימונה אדם ראוי, ועדת המכרזים למינוי עובדים בכירים תאשר את כשירותו והתאמתו לתפקיד.

סעיפים 2 ו-4 סעיפים 2 ו-4 נועדו להתאים את האמור בסעיפים 169א ו-170 לפקודת העיריות לשינויים המוצעים בהצעת חוק זו.

סעיף 3 מוצע לקבוע כי ועדת המכרזים למינוי עובדים בכירים תכלול את ראש העיריה, או סגנו, שימש כיושב ראש, שני חברי מועצת העיר (אחד מהם מהאופוזיציה), את המנהל הכללי של העיריה וכן את נציג שר הפנים שהינו בעל תפקיד מקביל או דומה לתפקיד נושא המכרז הנדון, מבין עובדי משרד הפנים או בעל תפקיד מקביל בעיריה אחרת. היועץ המשפטי של העיריה ישמש כמשקיף בדיוני הוועדה. הרכב זה יביא לאיזון ראוי בוועדה

פקודת העיריות קובעת כי עובדים בכירים בעיריה ימונו במכרז פומבי על ידי מועצת העיר, אך אין היא מסדירה את הקמתה של ועדת מכרזים שדנה במינויים של עובדים בכירים אלה. הצעת החוק נועדה לחייב את הקמתן של ועדות מכרזים למינוי עובדים בכירים בעיריות, ובכך לתת משקל נוסף לעקרונות המנהל התקין והשקיפות.

סעיף 1 מוצע להשמיט מרשימת העובדים הבכירים מפקח-תברואה ורופא. מפקח-תברואה, בפועל, אינו תפקיד בכיר, ואילו הרופא הינו שריד ארכאי שממילא אינו קיים בחלק ניכר מן הרשויות. תחתם מוצע להוסיף לרשימה שני בעלי תפקידים בכירים אחרים: היועץ המשפטי לעיריה, שמינויו מחויב על פי חוק הרשויות המקומיות (יועץ משפטי), התשל"ו-1975, ומנהל מחלקת החינוך, שמינויו מחויב על פי חוק הרשויות המקומיות (מנהל מחלקת חינוך), התשס"א-2001.

כן מוצע להבחין בין מינוי המנהל הכללי לבין שאר

* הצעת חוק מס' 273/פ: הועברה לוועדה ביום ד' בסיון התשס"ג (4 ביוני 2003).
¹ דיני מדינת ישראל נוסח חדש 8, עמ' 197: התשס"ד, עמ' 418.

(2) שני חברי מועצת העיר שייבחרו על ידה, אשר לפחות אחד מהם נציג סיעה שאינה מיוצגת בוועדת ההנהלה, או, אם כל הסיעות מיוצגות בוועדת ההנהלה, חבר המועצה שאינו חבר בוועדת ההנהלה;

(3) המנהל הכללי של העירייה;

(4) נציג שימנה השר, שהוא בעל תפקיד מקביל או דומה לתפקיד נושא המכרו הנדון, מבין עובדי משרד הפנים או בעל תפקיד מקביל בעירייה אחרת.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), במכרו למינוי מנהל כללי לעירייה, ישמש היועץ המשפטי של העירייה כחבר ועדת מכרזים למינוי עובדים בכירים במקום המנהל הכללי של העירייה.

(ג) היועץ המשפטי של העירייה ישמש כמשקיף בישיבות ועדת המכרזים למינוי עובדים בכירים, למעט בישיבות שענינן מינוי יועץ משפטי.

4. בסעיף 170(ב)(1) לפקודה, אחרי "ועדת המכרזים" יבוא "למינוי עובדים בכירים". תיקון סעיף 170

5. בסעיף 171(א) לפקודה – תיקון סעיף 171

במקום "הוחלט על כך בישיבת המועצה" יבוא "החליטה על כך המועצה ברוב חבריה" ובסופו יבוא "ראש העירייה רשאי להעביר מתפקידו מנהל כללי שמינויו אושר בידי ועדת מכרזים לעובדים בכירים".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 5 סעיף 5 קובע כי פיטורי עובד בכיר יהיו טעונים את אישור המועצה ברוב חבריה, על מנת לאפשר פיקוח גדול יותר על הליך זה. פיטוריו של המנהל הכללי, בדומה למינויו, יהיו נתונים לשיקול דעתו של ראש העירייה, מתוך תפיסת התפקיד כמשרת אמון שלו.

בין נבחרי הציבור מן הקואליציה ומן האופוזיציה לבין גורמים מקצועיים אובייקטיביים. על מנת למנוע מראית עין של הליכים לא תקינים, המנהל הכללי של הוועדה יוחלף ביועץ המשפטי בדיונים שענינם מינוי מנהל כללי, ואילו היועץ המשפטי לא ישמש כמשקיף בדיונים שענינם מינוי יועץ משפטי.

חברי הכנסת: רשף חן, רוני בריוון, יגאל יאסינוב, אילן ליבוביץ, מל פולישוק-בלוך, אהוד רצאבי

הצעת חוק איסור קבלת תרומות מחוץ לישראל (תיקוני חקיקה), התשס"ד – 2004*

1. בחוק העמותות, התש"ם–1980 – תיקון חוק העמותות

(1) אחרי סעיף 36 יבוא:

"תרומה 36א. (א) עמותה שמחזורה השנתי עולה על 300,000 שקלים חדשים מחוץ לישראל תציין בדוח הכספי המוגש לרשם לפי סעיף 36(ד), האם קיבלה בשנה שאליה מתייחס הדוח הכספי, תרומות שהיא יודעת, או שהיה עליה לדעת, שהן הגיעו מחוץ לישראל בסכום מצטבר

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 עמותות רבות מקבלות תרומות ממדינות זרות ומגופים זרים. במקרים רבים משמשות התרומות

* הצעת חוק מס' 1244/פ: הועברה לוועדה ביום ח' בכסלו התשס"ד (3 בדצמבר 2003).
1 ס"ח התש"ם, עמ' 210; התש"ס, עמ' 194.

העולה על 20,000 שקלים חדשים, אם לאו; קיבלה העמותה תרומה כאמור, תצטרף לדוח הכספי לפי סעיף 36 (בסעיף זה – דוח כספי), הודעה חתומה בידי שניים מחברי ועד העמותה, שבה יצוינו זהות נותן התרומה, סכום התרומה ומטרת או ייעוד התרומה, וכן התנאים לתרומה, אם יש כאלה.

(ב) הרשם יעביר במרוכז לשר החוץ, תוך 90 ימים מהיום האחרון להגשת הדוח הכספי כאמור בסעיף 36(ד), לפי חוק זה, העתק של הודעות עמותות שהצהירו כי קיבלו תרומה מחוץ לישראל.

(ג) הרשם יפרסם אחת לשנה וסמוך ככל הניתן למועד האמור בסעיף קטן (ב), אך לא יאוחר מ־60 ימים מהמועד האמור, רשימה של עמותות שהודיעו כי קיבלו תרומה מחוץ לישראל; פרסום זה יעשה גם באינטרנט.

(ד) לענין סעיף זה, "מחוץ לישראל" – כל אחד מאלה:

(1) מדינה שאיננה מדינת ישראל, לרבות – איחוד, התאגדות או חבר מדינות זרות (להלן – איחוד מדינות זרות);

(2) אורגן, רשות, נציגות של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות;

(3) רשות מקומית, מחוז, ישות שלטונית פנימית של מדינה זרה או מדינה שחברה בברית מדינות במדינה זרה (להלן – גוף זר);

(4) איחוד, התאגדות או חבר גופים זרים;

(5) הרשות הפלסטינית, כהגדרתה בחוק להארכת תקפן של תקנות־שעת־חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977²;

(6) תאגיד שהוקם בחיקוק של אחד מהגופים המפורטים בפסקאות (1) עד (5), או שהוא בשליטתו של אחד מהם;

"מחזור" – כמשמעותו בתוספת השניה;

"שליטה" – כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968³;

"תרומה" – למעט הקלת מס, מלאה או חלקית, שניתנה מחוץ לישראל.

ד ב ר י ה ס ב ר

רשם העמותות יפרסם באינטרנט מדי שנה רשימה של עמותות שדיווחו על תרומות כאמור. כך, יוכל הציבור לדעת מה מקור הכספים המשמשים את העמותה והאם פעילותה מקדמת אינטרסים של גופים מדיניים שונים מחוץ לישראל.

מוצע לקבוע כי עמותה שקיבלה תרומות בסכום העולה על 20,000 שקלים חדשים ממדינה זרה, מאיחוד של מדינות זרות, מאורגן או מרשות של מדינה זרה או איחוד מדינות זרות, מהרשות הפלסטינית או מתאגיד סטטוטורי של אחד מהם, תצטרף לדוח הכספי שהיא מגישה לרשם העמותות לפי סעיף 36 לחוק העמותות, התש"ם-1980 הודעה ובה יצוינו זהות נותן התרומה, סכום התרומה, מטרתה, ייעודה והתנאים לה.

² ס"ח התשל"ח, עמ' 48.
³ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

- (ה) שר המשפטים רשאי לקבוע את הפרטים שיש לכלול בהודעה כאמור בסעיף קטן (א) ואת דרך הצגתם;⁴
- (2) בסעיף 38(א)(6), בסופו יבוא "בצירוף הודעה כאמור בסעיף 36א".

תיקון חוק
החברות

2. בחוק החברות, התשנ"ט-1999⁴ –

(1) אחרי סעיף 141 יבוא:

- "תרומה מחוץ לישראל
- 141א. (א) חברה, למעט חברה כאמור בסעיף 158, שבתקנונה נקבע כי היא הוקמה להשגת מטרת ציבוריות בלבד ואשר תקנונה אוסר חלוקת רווחים לבעלי מניותיה, כאמור בסעיף 11(ב), תציין בדין וחשבון השנתי המוגש לרשם לפי סעיף 141, האם החברה קיבלה, בשנה שאליה מתייחס הדין וחשבון השנתי, תרומות שהיא יודעת, או שהיה עליה לדעת שהגיעו מחוץ לישראל בסכום מצטבר העולה על 20,000 שקלים חדשים אם לאו; קיבלה החברה תרומה כאמור, תצרף לדין וחשבון השנתי, הודעה מטעם נושא משרה בחברה, שבה יצוינו זהות נותן התרומה, סכום התרומה, מטרת או ייעוד התרומה, וכן התנאים לתרומה, אם יש כאלה.
- (ב) הרשם יעביר במרוכז לשר החוץ, תוך 90 ימים מהיום האחרון להגשת הדוח הכספי, העתק של הודעות החברות שהודיעו כי קיבלו תרומה מחוץ לישראל.
- (ג) הרשם יפרסם אחת לשנה וסמוך ככל הניתן למועד האמור בסעיף קטן (ב), רשימה של חברות שהודיעו כי קיבלו תרומה מחוץ לישראל; פרסום זה יעשה גם באינטרנט.
- (ד) לענין סעיף זה, "מחוץ לישראל" – כל אחד מאלה:

- (1) מדינה שאיננה מדינת ישראל, לרבות – איחוד, התאגדות או חבר מדינות זרות (להלן – איחוד מדינות זרות);
- (2) אורגן, רשות, נציגות של מדינה זרה או של איחוד מדינות זרות;
- (3) רשות מקומית, מחוז, ישות שלטונית פנימית של מדינה זרה או מדינה שחברה בברית מדינות במדינה זרה (להלן – גוף זר);
- (4) איחוד, התאגדות או חבר גופים זרים;
- (5) הרשות הפלסטינית, כהגדרתה בחוק להארכת תקפן של תקנות שעת-חירום (יהודה והשומרון וחבל עזה – שיפוט בעבירות ועזרה משפטית), התשל"ח-1977;

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 2 סעיף 2 מחיל את העקרונות שהוצעו בסעיף 1 גם על חברות, באמצעות תיקון לחוק החברות, התשנ"ט-1999. לפי התיקון, חברות שבתקנוניהן נקבע כי הוקמו להשגת מטרת ציבוריות וכי רווחיהן לא יחולקו בין בעלי המניות, תצרפנה הודעה דומה לאמור בסעיף 1, לדוח

כן מוצע לקבוע כי רשם העמותות יעביר לשר החוץ העתק של הודעות אלו, על מנת ליצור פיקוח של משרד החוץ על פעילויותיהם של מדינות וגופים זרים בישראל.

⁴ ס"ח התשנ"ט, עמ' 189.

(6) תאגיד שהוקם בחיקוק של אחד מהגופים המפורטים בפסקאות (1) עד (5), או שהוא בשליטתו של אחד מהם: "תרומה" – למעט הקלת מס, מלאה או חלקית, שניתנה מחוץ לישראל.

(ה) השר רשאי לקבוע את הפרטים שיש לכלול בהודעה כאמור בסעיף קטן (א) ואת דרך הצגתם;¹
(2) בסעיף 354(א)2, במקום "סעיף 140" יבוא "סעיפים 140 או 141א";².

תחילה 3. תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

השנתי שהן מגישות לרשם החברות לפי סעיף 141 לחוק השנתי שהן מגישות לרשם החברות באינטרנט ויועברו לשר החברות. גם הודעות אלו יפורסמו באינטרנט ויועברו לשר החברות להיערך לישימו. על מנת לאפשר לרשם העמותות ולרשם החברות להיערך לישימו.

חברי הכנסת: אורי יהודה אריאל, מיכאל נודלמן, יורי שטרן

הצעת חוק הדגל והסמל (המנון המדינה), התשס"ד – 2004*

שינוי שם החוק 1. בחוק הדגל והסמל, התש"ט – 1949¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "הדגל והסמל" יבוא "הדגל, הסמל והמנון המדינה".

תיקון סעיף 1 2. בסעיף 1 לחוק העיקרי, בסופו יבוא:

(ג) "המנון המדינה" – השיר "התקוה" בנוסח המובא בתוספת.

הוספת תוספת 3. בחוק העיקרי בסופו יבוא:

"תוספת"

(סעיף 1 א)

(המנון המדינה – התקוה)

כל עוד בלבב פנימה	עוד לא אבדה תקותנו
נפש יהודי הומיה,	התקוה בת שנות אלפים,
ולפאתי מזרח קדימה	להיות עם חופשי בארצנו,
עין לציון צופיה.	ארץ ציון וירושלים."

תיקון חוק הכנסת 4. בחוק הכנסת, התשנ"ד – 1994² –

(1) בסעיף (1) –

(א) בסעיף קטן (ב), בסיפה, במקום "בתוספת הראשונה" יבוא "בתוספת";

(ב) בסעיף קטן (ד), במקום "ההמנון הלאומי" "התקוה" בנוסח המובא בתוספת השניה" יבוא "המנון המדינה כהגדרתו בחוק הדגל, הסמל והמנון המדינה, התש"ט – 1949";

* הצעת חוק מס' 1785/פ: הועברה לוועדה ביום ה' בשבט התשס"ד (28 בינואר 2004).

¹ ס"ח התש"ט, עמ' 37; התשנ"ז, עמ' 194.

² ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.

(2) התוספת הראשונה תיקרא "תוספת";

(3) התוספת השניה – תימחק.

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע לעגן בחוק הדגל והסמל, התש"ט-1949, את מעמד ההמנון יחד עם שאר סמלי המדינה שהם הדגל והסמל.

חבר הכנסת מיכאל נודלמן

הצעת חוק לתיקון פקודת המועצות המקומיות (מס' 37) (מינוי אזרחי כראש מועצה ממונה), התשס"ד-2004*

1. בפקודת המועצות המקומיות¹, בסעיף 2, בסופו יבוא:

"ג) מינה השר לפי הוראות צו הכינון מועצה ראשונה, יכהן כראש המועצה אזרחי ישראלי."

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק מבקשת לקבוע כי כשימנה שר הפנים, לפי הוראות צו הכינון, מועצה ראשונה, יעמוד בראשה אזרחי ישראלי. דרישה זו עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 4 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, לפיהן זכאי להיבחר לראש רשות מי שהוא אזרחי ישראלי, וכן עם הוראות סעיף 4 לחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), התשמ"ח-1988, לפיהן זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרחי ישראלי.

על פי המלצת הממונה על המחוז רשאי שר הפנים להכריז בצו כינון כי כפר או קבוצת כפרים יתנהלו על ידי מועצה מקומית. בצו הכינון יפרש השר או יסדיר את הרכב המועצה, תקופת כהונתה, תפקידיה וסמכויותיה, חובתיה ואזורי-שיפוט (סעיפים 1 ו-2 לפקודת המועצות המקומיות). מתוקף פקודה זו התקין שר הפנים את צו המועצות המקומיות (א), התשי"א-1950, שבו נקבע כי שר הפנים ימנה את חברי המועצה הראשונה במועצה מקומית ראשונה שתכהן עד לבחירות.

חבר הכנסת יורי שטרן

* הצעת חוק מס' 1372/פ; הועברה לוועדה ביום כ"א באייר התשס"ד (12 במאי 2004).
¹ דיני מדינת ישראל נוסח חדש 9, עמ' 256; ס"ח התשס"ד, עמ' 419.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכספים של הכנסת:

הצעת חוק אנשי צבא דרום לבנון ומשפחותיהם, התשס"ד-2004*

1. מטרתו של חוק זה להסדיר את מעמדם של אנשי צבא דרום לבנון ומשפחותיהם אשר מטרה מתגוררים בישראל ביום התחילה של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1 הצעת חוק זו באה להסדיר את מעמדם של אנשי צד"ל ומשפחותיהם המתגוררים בישראל במועד כניסתו לתוקף של חוק זה. על פי הצעת החוק, היא תחול גם לגבי מי שככלל מתגורר בישראל, אך במועד הסמוך לכניסתו של חוק זה לתוקף, שהה לזמן קצוב ובאופן זמני מחוץ לישראל.

ביום י"ח באייר התש"ס (23 במאי 2000) עם נסיגת כוחות צבא ההגנה לישראל מלבנון, פורק צבא דרום לבנון (להלן – צד"ל) שפעל תחת פיקודו של מייג'ור חדד וגנרל לאחד. עם פירוק צד"ל, הגיעו לישראל מי ששירתו בצד"ל ובני משפחותיהם.

* הצעת חוק מס' 292/פ; הועברה לוועדה ביום כ"ד באדר התשס"ד (17 במרס 2004).

“איש צד”ל – מי שמתגורר בישראל ושירת שירות בצבא דרום לבנון (להלן – שירות בצד”ל);

“איש צד”ל שלקח בנכות” – איש צד”ל שלקח בנכות שנגרמה לו במהלך פעילות מבצעית שאירעה בתקופת שירותו בצד”ל ועקב השירות כאמור;

“בן משפחה של איש צד”ל שלקח בנכות” – כמשמעותו של “בן משפחה של נכה” בסעיף 1 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), ובלבד שהוא מתגורר בישראל;

“איש צד”ל שנספה במערכה” – איש צד”ל שנספה במהלך פעילות מבצעית שאירעה בתקופת שירותו בצד”ל ועקב שירותו;

“בן משפחה של איש צד”ל שנספה במערכה” – כמשמעותו של “בן משפחה של חייל שנספה” בסעיף 1 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, ובלבד שהוא מתגורר בישראל;

“המשכורת הקובעת” – גובה השכר החודשי ששולם על פי הרשומות הצבאיות ביום י”ח באייר התש”ס (23 במאי 2000), ולאיש צד”ל שפרש משירות בצד”ל במועד מוקדם מהמועד האמור – ביום פרישתו בפועל;

“נכות” – כמשמעותה בסעיף 1 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום);

“שירות בצד”ל” – שירות בצבא דרום לבנון שפעל תחת פיקודו של מייג’ור חדד וגנרל לאחד, לרבות מי ששירת במנגנון הבטחון בדרום לבנון, בגורמי הסיוע האזרחי, ואצל גורמים אחרים בדרום לבנון, שעמדו בקשר עם זרועות הבטחון של מדינת ישראל, עד ליום י”ח באייר התש”ס (23 במאי 2000);

“חוק האזרחות” – חוק האזרחות, התשי”ב–1952¹;

“חוק משפחות חיילים שנספו במערכה” – חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התש”ו–1950²;

“חוק הנכים (תגמולים ושיקום)” – חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי”ט–1959³ [נוסח משולב].

3. (א) על אף האמור בכל דין, איש צד”ל, בן זוגו, הורהו או ילדו, המבקש להיות אזרח לפי חוק האזרחות, התשי”ב–1954, שר הפנים יקנה לו אזרחות ישראלית, אף אם לא מתקיימת לגבי הוראת סעיף 5(א) (2) לחוק האמור.

(ב) שר הפנים רשאי לסרב לבקשה להקניית אזרחות ישראלית כאמור בסעיף קטן (א), אם שוכנע שמתקיימים טעמים מיוחדים שיפרט בהחלטתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 3 סעיף זה קובע כי על אף האמור בכל דין, שר הפנים יקנה אזרחות לאיש צד”ל, בן זוגו, הורהו או ילדו המתגוררים בישראל ומבקשים להיות אזרחים לפי חוק האזרחות, התשי”ב–1954, אף אם אינם שוהים בישראל במשך שלוש שנים מתוך תקופת חמש שנים שקדמה ליום הגשת הבקשה כפי שנדרש בחוק האמור.

סעיף 2 איש צד”ל מוגדר בהצעת החוק כמי שמתגורר בישראל ושירת שירות בצד”ל, לרבות מי ששירת במנגנון הבטחון בצבא דרום לבנון, בגורמי הסיוע האזרחי, ואצל גורמים אחרים בדרום לבנון, שעמדו בקשר עם זרועות הבטחון של מדינת ישראל עד ליום י”ח באייר התש”ס (23 במאי 2000).

¹ ס”ח התשי”ב, עמ’ 146: התשנ”ח, עמ’ 295.

² ס”ח התשי”ו, עמ’ 162.

³ ס”ח התשי”ט, עמ’ 276.

- (ג) על אף האמור בכל דין, שר הפנים רשאי להעניק אזרחות ישראלית גם לקרוב משפחה של איש צד"ל, שאינו מנוי בסעיף קטן (א), שהגיש בקשה להיות אזרח לפי חוק האזרחות, אם מצא כי הוא מתגורר בישראל בעיקר משום שבן משפחתו שירת שירות בצד"ל או משום שהענקת האזרחות כאמור היא מענינה המיוחד של המדינה.
4. (א) על אף האמור בכל דין, שר הפנים ייתן לאיש צד"ל, לבן זוגו, הורהו או ילדו, אשרה ורשיון לישיבת קבע בישראל כאמור בחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952⁴, אם הוגשה על ידו בקשה לכך.
- (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), שר הפנים רשאי לסרב לבקשה לאשרה ולרשיון קבע כאמור בסעיף קטן (א) אם שוכנע שמתקיימים טעמים מיוחדים שיפרט בהחלטתו.
5. (א) דין בן משפחתו של איש צד"ל שנספה במערכה כדין בן משפחה של חייל שנספה כאמור בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, לכל ענין ודבר, לרבות לענין תגמולים ומענקים לפי החוק האמור, תקנות שהותקנו לפיו וכללים אחרים אשר חלים בענינו.
- (ב) לענין סעיף קטן (א), "היום הקובע" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, יהיה, לענין איש צד"ל, יום תחילתו של חוק זה, ו"שירות" ו"שירות צבאי" כהגדרתם בסעיף 1 לחוק משפחות חיילים שנספו במערכה, יהיו לענין איש צד"ל, "שירות בצד"ל" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק זה.
6. (א) דין איש צד"ל שלקה בנכות כדין נכה כאמור בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) לכל ענין ודבר, ולרבות לענין קביעת נכות, תגמול ותשלומים לפי החוק האמור, תקנות שהותקנו לפיו וכללים אחרים אשר חלים בענינו.
- (ב) לענין סעיף קטן (א), "שירות צבאי" ו"שירות" כהגדרתם בסעיף 1 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום) יהיו, לענין איש צד"ל, "שירות בצד"ל" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק זה; כמו כן, לענין סעיף קטן (א), בסעיף 32 לחוק הנכים (תגמולים ושיקום), במקום "שנה מיום תחילתו של חוק הנכים" יבוא "בתוך שנה מיום תחילתו של חוק אנשי צבא דרום לבנון, התשס"ד-2004".
7. (א) איש צד"ל זכאי למענק הוקרה חד פעמי בשיעור של שלוש פעמים המשכורת הקובעת על כל שנה שבה הוא שירת שירות בצד"ל ולמענק נוסף בשיעור של 40,000 שקלים חדשים כערכם ביום התחילה של חוק זה.

מתן אשרה ורשיון לישיבת קבע לאיש צד"ל ובן משפחתו

החלת חוק משפחות חיילים שנספו במערכה

החלת חוק הנכים (תגמולים ושיקום)

זכאות איש צד"ל למענק הוקרה

ד ב ר י ה ס ב ר

כדינו של נכה על פי חוק הנכים והוראות החוק האמור יחולו לגביו, לכל ענין ודבר.

סעיפים 7, 13 ו-14

סעיף 7 קובע כי איש צד"ל זכאי למענק הוקרה חד פעמי בשיעור של שלוש פעמים השכר החדשי ששולם לו על פי הרשומות הצבאיות ביום י"ח באייר התש"ס (23 במאי 2000) או ביום פרישתו בפועל, לפי המוקדם. איש צד"ל זכאי גם למענק נוסף בשיעור של 40,000 שקלים חדשים, שר הבטחון ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאים לקבוע, בתוך שלושים ימים מתחילתו של חוק זה, כי תשלום המענקים האמור ייפרס לתקופה שלא תעלה על עשר שנים. כמו כן, יוגש לוועדת הכספים של הכנסת דין וחשבון שנתי לגבי אופן הביצוע של תשלום המענקים ואופן פריסתם.

סעיף 4 סעיף זה מאפשר לאיש צד"ל, בן זוגו, הורהו או ילדו לקבל אשרה ורשיון לישיבת קבע, באם הוגשה על ידם בקשה לכך.

סעיפים 5 ו-6

סעיף 5 קובע כי דינם של בני משפחה של איש צד"ל שנספה במהלך פעילות מבצעית שאירעה בתקופת שירותו בצד"ל ועקב שירותו, כדינם של בני משפחה של חיילים שנספו במערכה, כאמור בחוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום). התש"י-1950, והחוק האמור יחול לגביהם, לכל ענין ודבר.

סעיף 6 קובע כי דינו של איש צד"ל שנגרמה לו נכות כמשמעותה בחוק הנכים (תגמולים ושיקום) התשי"ט-1959 [נוסח משולב] (להלן – חוק הנכים) במהלך פעילות מבצעית שאירעה בתקופת שירותו בצד"ל ועקב שירותו

⁴ ס"ח התשי"ב, עמ' 354.

(ב) שר הבטחון ושר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבעו את אופן פריסת המענקים לפי סעיף קטן (א) לתשלומים חדשיים ולתקופה שלא תעלה על עשר שנים; שר הבטחון ושר האוצר יגישו לוועדת הכספים של הכנסת דין וחשבון שנתי לענין תשלום המענקים ואופן פריסתם.

8. (א) שר הבטחון ימנה ממונה או ממונים לענין קביעת הזכאות, שיעור המענקים ותשלומם כאמור בסעיף 7(א) (בחוק זה – הממונה על המענקים).

(ב) הודעה על מינוי הממונה על המענקים ועל כתובתו תפורסם ברשומות.

9. מבקש המענק הרואה עצמו נפגע על ידי החלטה של הממונה על המענקים רשאי לערור עליה בפני ועדת ערעור.

10. (א) שר המשפטים ימנה ועדת ערעור או ועדות ערעור לענין החלטתו של הממונה על המענקים.

(ב) ועדת הערעור תהיה בת שלושה חברים, שלפחות אחד מהם יהיה איש צד⁵, לדרגה המקבילה לרב סרן בצבא ההגנה לישראל.

11. הממונה על המענקים וועדת הערעור לא יהיו קשורים בסדרי הדין ובדיני ראיות, אלא יפעלו בדרך שתיראה להם כמועילה ביותר לביורר השאלות העומדות לדיון.

12. מענקים המשתלמים לפי חוק זה לא ייחשבו כהכנסה לענין –

(1) פקודת מס הכנסה⁵ או לענין תשלומי חובה או היטלים אחרים;

(2) סעיף 9 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א–1980⁶;

(3) גמלה המשתלמת מכח ההסכמים בדבר מתן גמלאות מיוחדות לעולים תלויים בעזרת הזולת שנערך מכח סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995⁷.

13. הוראות סעיף 7 באות להוסיף על כל זכות אחרת המוקנית לאיש צד⁵ לפי כל דין ונוהל.

14. בתוך שלושים ימים מתחילתו של חוק זה יקבעו שר הבטחון ושר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, את אופן פריסת המענקים כאמור בסעיף 7 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הממוסד לביטוח לאומי שהן גמלה מכח חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א–1980 וגמלה המשתלמת מכח ההסכמים בדבר מתן גמלאות שנערכו לפי סעיף 9 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995. הסעיף קובע גם כי מענקים אלו לא ייחשבו כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה, תשלומי חובה או היטלים אחרים. עם זאת, במהלך הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית, תבחן הועדה את הצורך בהוראה לפיה המענקים לא ייחשבו כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה לאור התחייבותה של המדינה להסדיר נושא זה שלא בחקיקה.

להערכת המציע והאוצר עלות הצעת החוק היא 90 מיליון שקלים חדשים לתקופה של עשר שנים.

חבר הכנסת יצחק הרצוג

בסעיף 13 מובהר כי אין במענקים אלו כדי לפגוע בכל זכות אחרת המוקנית לאנשי צד⁵, לפי כל דין ונוהל (סעיף 13).

סעיפים 11-8 סעיף 8 קובע כי שר הבטחון ימנה ממונה לענין קביעת הזכאות למענקים ותשלומים. מבקש הרואה עצמו נפגע מהחלטת הממונה רשאי לערער עליה לוועדת ערעור. שר המשפטים ימנה ועדת ערעור בת שלושה חברים שלפחות אחד מהם הוא איש צד⁵ לדרגה המקבילה לרב סרן בצבא ההגנה לישראל. הממונה וועדת הערעור לא יהיו קשורים בסדרי הדין והראיות.

סעיף 12 סעיף זה קובע כי מענק ההוקרה והמענק הנוסף לא ייחשבו כהכנסה לענין הזכאות לקבלת גמלאות

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

⁶ ס"ח התשמ"א, עמ' 30.

⁷ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.